

Przedmiotowe zasady oceniania

Przedmiot: **Religia**

Klasa VI

Program nr AZ-2-01/18

Podręcznik „Jezus nas zbawia” nr AZ-22-01/18-PO-2/21 (zatwierdzenie z dnia 17.04.2021 r.)

Zasady oceniania (zgodne w wytycznymi Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z 2008 r.):

- Ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.
- Oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
- Nauczyciele religii są zobowiązani do podania wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z religii oraz sposobu sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
- Nauczyciele religii są zobowiązani do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych oraz edukacyjnych uczniów posiadających opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.
- Oceny z religii ustala się w stopniach w zakresie skali od 1 do 6.
- Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji w ilości zgodnej z zasadami przyjętymi w szkole (przy dwóch godzinach zajęć w tygodniu, są to najczęściej trzy nieprzygotowania w półroczu).

Obszary oceniania:

Ponieważ najważniejszym zadaniem nauczyciela jest spowodowanie samodzielnego uczenia się uczniów, przebieg zajęć powinien aktywizować uczących się do podejmowania działań mających na celu zdobywanie wiedzy oraz samodzielnego i twórczego wykorzystywania tego, co przyswoili. Dlatego też niezwykle ważnym obszarem jest oceniania aktywności uczniów na zajęciach oraz systematyczność w pracy na lekcji, w tym także prowadzenie i uzupełniania ćwiczeń będących integralną częścią podręcznika. Należy zwracać uwagę na wykonanie przez uczniów quizów sprawdzających wiedzę na zakończenie każdego działu. Można przeprowadzać kartkówki, ale należy je zapowiedzieć i wyraźnie określić zakres materiału.

Szczególną uwagę należy zwrócić na prace dodatkowe wykonywane przez uczniów. Może to być przygotowanie do udziału w konkursach, w proponowanych zajęciach dodatkowych, wystąpieniach w szkole lub poza nią (o charakterze religijnym), udziału w działaniach mających na celu niesienie pomocy innym, wynikającym z realizacji przykazania miłości Boga i bliźniego.

Ogólne kryteria ocen z religii:

Celujący:

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą
- aktywnie uczestniczy w zajęciach i systematycznie prowadzi ćwiczenia
- wykonuje dodatkowe zadania dla chętnych
- bierze udział w konkursach przedmiotowych

Bardzo dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma prawidłowo uzupełnione ćwiczenia w podręczniku
- chętnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach
- jest aktywny na zajęciach
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma dobrą umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy
- osiąga postępy podczas zajęć
- jest chętny do pracy
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dostateczny

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności umożliwiające dalsze zdobywanie wiedzy,

- w jego wiadomościach są wyraźne luki
- wykazuje chęć do pracy na zajęciach
- ma braki w wykonywaniu ćwiczeń
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dopuszczający:

Uczeń:

- zdobyte wiadomości nie są wystarczające do uzyskania podstawowej wiedzy religijnej
- niechętnie uczestniczy w zajęciach
- wymaga pomocy przy wykonywaniu prostych zadań

Niedostateczny:

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania
- notorycznie brak mu chęci do pracy i uczestniczenia w zajęciach

Ponieważ religia jest przedmiotem nieobowiązkowym, należy przed ewentualnym wystawieniem oceny niedostatecznej, zbadać sytuację ucznia, podjąć próbę rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami (opiekunami prawnymi), etc. i spróbować udzielić uczniowi wszelkiej możliwej pomocy, aby podjął on próbę sprostania stawianym przed nim wymaganiom.

Ocenię podlegają

Pisemne prace kontrolne – przeprowadzane będą po zakończeniu działu. Zapowiadane będą z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem (wpis informacyjny do dziennika) i podaniem zakresu materiału.

Kartkówki – będą zapowiadane. Obejmują wskazane wcześniej zagadnienia. Nie podlegają poprawie. (1 – 2 w ciągu półrocza).

Aktywność i praca na lekcji – będzie odnotowywana za pomocą plusów. Uczeń wyróżniający się aktywnością i zaangażowaniem w pracy na lekcji otrzyma plus (pięć plusów = ocena celująca).

Bieżące zadania domowe – w kartach pracy lub zeszytach, zadawane i sprawdzane będą 2 – 3 razy w półroczu. Brak zadania odnotowany będzie w dzienniku jako nieprzygotowanie (np), trzy nieprzygotowania skutkują wpisem ujemnych punktów z zachowania.

Prace domowe długoterminowe – pierwsza w każdym półroczu będzie obowiązkowa dla wszystkich uczniów, druga dla chętnych.

Znajomość katechizmu – do przypomnienia/nauczenie dwa razy w ciągu każdego półrocza, sprawdzana za pomocą odpowiedzi ustnej lub pisemnej.

Prowadzenie zeszytu – ocena pod koniec każdego półrocza.

Szczegółowe kryteria oceniania

Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
1. Poznają świat i siebie	<ul style="list-style-type: none"> → uzasadnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne na podstawie wybranych dokumentów Kościoła → wyczerpująco omawia zadania wynikające z misji królewskiej, kapłańskiej i prorockiej → 	<ul style="list-style-type: none"> → podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych → wyjaśnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne → opisuje sposób poznania proponowany przez św. Augustyna → wyjaśnia na czym polega racjonalność wiary → wymienia etapy Objawienia Bożego w historii → omawia źródła godności człowieka → wymienia zadania wynikające z przyjęcia sakramentu chrztu → definiuje wartości stanowiące fundament relacji międzyludzkich 	<ul style="list-style-type: none"> → omawia władze poznawcze człowieka → opisuje na czym polega wzorowanie się na świadkach wiary w życiu → wymienia, co poznajemy dzięki rozumowi, a co dzięki zmysłom → omawia wartości, które mają początek w Bogu → wyjaśnia pojęcie Objawienia → wyjaśnia czym jest godność człowieka → opisuje na czym polega odpowiedzialność za dar chrztu → wyjaśnia wartość namaszczenia na króla, proroka i kapłana → przedstawia na czym polega uczestnictwo w życiu wspólnot Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia władze poznawcze człowieka → rozróżnia sposoby poznawania człowieka → wymienia wartości, które mówią o istocie Boga → układa w kolejności etapy Objawienia → omawia zachowania budujące godność człowieka → wymienia skutki chrztu → rozróżnia wartości wynikające z misji królewskiej, kapłańskiej i prorockiej → zna zasady przynależności do wspólnot Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> → rozróżnia władze poznawcze człowieka → wymienia wartości, które mają początek w Bogu → podaje sposób objawienia się Boga ludziom → wymienia zachowania naruszające godność człowieka → podaje sposoby dbania o własną godność → podaje definicje pojęć: król, prorok, kapłan → rozróżnia podstawowe wspólnoty Kościoła

<p>2. Dzieje Narodu Wybranego i nasze dzieje, czyli aktualność Słowa Bożego</p>	<ul style="list-style-type: none"> → uzasadnia potrzebę reform w życiu każdej wspólnoty, także Kościoła → omawia rolę proroków jako wybranych przez Boga pośredników → wyjaśnia znaczenie dawania świadectwa dla wiary wspólnoty 	<ul style="list-style-type: none"> → interpretuje fragment Pisma św. o powołaniu Samuela → wyjaśnia teologiczne znaczenie walki Dawida i Goliata → charakteryzuje psalmy → opisuje wygląd świątyni zbudowanej przez Salomona → charakteryzuje misję proroków → opisuje reformę religijną i odnowienie przemierza za czasów Jozjasza → wymienia przyczyny i skutki niewoli babilońskiej → omawia znaczenie darów Ducha Świętego w obronie wiary → określa sytuację polityczną i społeczną w Izraelu przed narodzeniem Jezusa Chrystusa → analizuje zależność między grzechem a nieszczęściem i cierpieniem → 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia rolę Samuela w życiu Izraelitów → podaje wydarzenia z życia Samuela → omawia rolę Dawida w życiu narodu wybranego → definiuje pojęcia psalm i psalterz → podaje przykłady uzasadniające, że król Salomon był mądry → wymienia fakty z życia Jeremiasza i Izajasza → wyjaśnia znaczenie dziejów braci Machabeuszów do odnowienia wiary → opisuje zapowiedzi Mesjasza w Starym Testamencie → wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu 	<ul style="list-style-type: none"> → zna opowiadanie o powołaniu Samuela → zna historię powołania Dawida → wymienia rodzaje psalmów → definiuje rolę świątyni w historii Izraelitów → wymienia zadania do jakich Bóg powoływał proroków → zna historię Jozjasza → wyjaśnia znaczenie pokory jako postawy wobec zła i nieszczęść → zna historię braci Machabeuszów → wymienia tytuły, które prorok Izajasz nadał oczekiwanemu Mesjaszowi → tłumaczy na podstawie Pisma Świętego, dlaczego zło i nieszczęście to skutki grzechu 	<ul style="list-style-type: none"> → potrafi wytłumaczyć, co oznaczają słowa, że „Bóg widzi serce” → argumentuje, że psalm jest formą modlitwy → opowiada o roli świątyni w życiu człowieka → wie, kto to jest prorok → wyjaśnia znaczenie przemierza → opisuje przebieg niewoli babilońskiej → zna historię św. Szczepana → opisuje czym jest grzech, rozróżnia grzech lekki i ciężki
---	---	--	--	---	--

<p>3. Wypełnienie proroctw. Wcielenie</p>	<p>→ tłumaczy odkupieńczy charakter życia Jezusa w oparciu o wybrane teksty Pisma Świętego → uzasadnia historyczność Jezusa na podstawie dowodów chrześcijańskich i pozachrześcijańskich</p>	<p>→ interpretuje fragment Ewangelii o tym, jak Jezus czytał Księgę Izajasza w synagodze (Łk 4,16-21) → wymienia pozachrześcijańskie dowody na historyczność Jezusa → przytacza fragmenty Ewangelii mówiące o działalności Jezusa → wyjaśnia znaczenie cudów Jezusa → interpretuje przypowieści Jezusa o perle, drachmie, wdowim groszu, bogaczu i ziarnku gorczycy → podaje argumenty uzasadniające twierdzenie, że Pismo Święte jest drogowskazem w życiu chrześcijanina</p>	<p>→ wyjaśnia, że Jezus jest obiecany Zbawicielem świata → wymienia dowody historyczne potwierdzające istnienie Chrystusa → opowiada o dzieciństwie Jezusa → podaje argumenty, że Jezus to Syn Boży, który stał się człowiekiem dla zbawienia ludzi → opowiada historię Jezusa → charakteryzuje pojęcie cudu → tłumaczy wybraną przypowieść Jezusa → Wyjaśnia, jak czytać Pismo Święte w codziennym życiu</p>	<p>→ tłumaczy dlaczego dzieło Jezusa Chrystusa jest zbawienne dla człowieka → podaje najważniejsze fakty historyczne potwierdzające istnienie historycznego Jezusa → wyjaśnia na czym opiera się przekonanie, że Jezus jest Synem Bożym → zna dzieje Jezusa → wymienia niektóre cuda Jezusa → opisuje wybraną przypowieść Jezusa</p>	<p>→ uzasadnia, że Syn Boży stał się człowiekiem dla naszego zbawienia → opowiada historię narodzin Jezusa → układa w kolejności historię Jezusa → opisuje wybrany cud Jezusa → zna niektóre przypowieści Jezusa → uzasadnia konieczność czytania Pisma Świętego</p>
---	--	--	---	--	--

<p>Rok liturgiczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> → angażuje się w obchody roku liturgicznego → wyjaśnia sens obchodów poszczególnych świąt i uroczystości w roku liturgicznym 	<ul style="list-style-type: none"> → charakteryzuje archaniołów i Aniołów Stróżów → charakteryzuje powiązania między wydarzeniami ewangelicznymi a tajemnicami różańca → opisuje znaczenie słowa „odpust” → wymienia wszystkie elementy roku liturgicznego → interpretuje nauczanie Jezusa zawarte we fragmencie Łk 3,10-14 → uzasadnia sens corocznych obchodów narodzin Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> → opisuje kim są aniołowie → wymienia tajemnice różańca → charakteryzuje różnice między Uroczystością Wszystkich Świętych a Świętem Zmarłych → wyjaśnia sens królowania Jezusa → objaśnia naukę i posłannictwo Jana Chrzciciela → przytacza fragment Ewangelii o narodzinach Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> → zna rolę aniołów w życiu człowieka → objaśnia sens modlitwy różańcowej → tłumaczy potrzebę modlitwy za zmarłych → wymienia najważniejsze elementy roku liturgicznego → charakteryzuje adwentowe rady Jana Chrzciciela → wymienia święta z okresu Bożego Narodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia poznanych archaniołów: Gabriela, Rafała i Michała → wymienia części różańca → podaje treść modlitwy za zmarłych → tłumaczy, kiedy człowiek należy do Królestwa Bożego → opowiada historię Jana Chrzciciela → opowiada o narodzinach Jezusa
------------------------	---	--	--	---	--

<p>6. Nasze życie z Jezusem. Sakramenty</p>	<ul style="list-style-type: none"> → omawia prorocтва zapowiadające działanie Boga w sakramentach → objaśnia, w jaki sposób sakramenty angażują rozum i wolę człowieka → wykazuje związek Eucharystii z paschą Izraelitów → uzasadnia, że kościół jest mistycznym ciałem Chrystusa 	<ul style="list-style-type: none"> → podaje przykłady działania Boga w poszczególnych znakach sakramentalnych → charakteryzuje podział sakramentów → opisuje znaczenie postaw liturgicznych → wymienia przywieje i zobowiązania wynikające ze chrztu → argumentuje, że Kościół rozwija się dzięki działaniu Ducha Świętego → definiuje czym jest Eucharystia → argumentuje różne nazwy Eucharystii → opisuje jakie znaczenie mają poszczególne części mszy św. → uzasadnia, że msza św. jest cudem eucharystycznym → interpretuje opis spotkania Jezusa z Zacheuszem Lk 19,1-10 → tłumaczy cel sakramentu chorych → wyjaśnia z jakich stopni składa się sakrament święceń → interpretuje sens przysięgi małżeńskiej → wyjaśnia rolę Chrystusa w Kościele 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia działanie Boga w sakramentach → wymienia grupy sakramentów → wymienia postawy liturgiczne → opisuje znaczenie chrztu w życiu chrześcijanina → omawia dary Ducha Świętego → wyjaśnia istotę mszy św. → wymienia nazwy Eucharystii → opisuje strukturę mszy św. → tłumaczy, co wydarzyło się podczas ostatniej wieczerzy → omawia znaczenie polecenia Jezusa „to czyńcie na Moją pamiątkę” → tłumaczy znaczenie cudu eucharystycznego → objaśnia sens nawrócenia → objaśnia sens sakramentu pokuty → opisuje liturgię sakramentu chorych → opisuje, w jaki sposób kapłan wypełnia swoją posługę → wyjaśnia zamysł Boży wobec kobiety i mężczyzny → wyjaśnia rolę błogosławieństw → 	<ul style="list-style-type: none"> → tłumaczy, że Jezus jest Bogiem w nas → tłumaczy, które sakramenty można przyjąć tylko raz → tłumaczy znaczenie znaków podczas liturgii → tłumaczy liturgię chrztu → wymienia dary Ducha Świętego → tłumaczy powiązanie Eucharystii z wydarzeniem Wieczernika → tłumaczy wspólnotowy wymiar Eucharystii → uzasadnia znaczenie postaw na mszy św. → wyjaśnia, że msza św. jest pamiątką ostatniej wieczerzy → opowiada historię cudu w Lanciano → rozróżnia grzechy ciężkie i lekkie → wyjaśnia co to jest wiatyk → wymienia skutki sakramentu święceń → omawia skutki sakramentu małżeństwa → wyjaśnia rolę sakramentaliów 	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia sakramenty → rozróżnia sakramenty inicjacji chrześcijańskiej → zna znaczenie postawy klęczącej oraz stojącej podczas liturgii → argumentuje konieczność chrztu dla zbawienia → objaśnia znaczenie sakramentu chrztu → omawia skutki przyjmowania Komunii św. → tłumaczy konieczność przyjmowania Eucharystii dla życia duchowego chrześcijanina → wyjaśnia pojęcia : tabernakulum, monstrancja → wymienia warunki sakramentu pokuty → tłumaczy sens przyjmowania wiatyku → przytacza definicję sakramentu święceń → omawia cele sakramentu małżeństwa → podaje znaczenie pogrzebu kościelnego
---	--	--	--	---	--

- wyjaśnia istnienie Składu Apostolskiego i Credo w tradycji i nauczaniu Kościoła
- opisuje związek kultury z wiarą
- tłumaczy kontekst → rozłamu w Kościele w epoce reformacji

- wyjaśnia znaczenie wezwań Credo
 - omawia wybrane prace artystów epoki renesansu
 - tłumaczy okoliczności reformacji
 -
 -
 - wskazuje różnice i →
- podobieństwa pomiędzy protestantyzmem i katolicyzmem
- charakteryzuje elementy medytacji ignacjańskiej
- tłumaczy zasady nakazu misyjnego
 - wskazuje miejsca współczesnych prześladowań Kościoła
 - omawia różnice między Kościołem rzymskokatolickim i Kościołem grekokatolickim
- wyjaśnia czym jest kultura chrześcijańska

- wyjaśnia znaczenie wezwań Składu Apostolskiego
 - opisuje historię kontaktów papieża Pawła III i M. Kopernika
- opisuje historię Kościoła w XV i XVI w.
- wyjaśnia zasady ekumenizmu
 - opisuje drogę życiową św. Ignacego z Loyoli
 - wyjaśnia na czym polega ignacjański rachunek sumienia
 - charakteryzuje istotę misji chrześcijańskich
 - opowiada o św. Andrzeju Boboli
- omawia postanowienia unii brzeskiej
 - podaje cechy kultury chrześcijańskiej

- przytacza Credo
- wyjaśnia podłoże dyskusji Galileusza z Kościołem
- opisuje działalność Marcina Lutra i św. Karola Boromeusza
- podaje praktyczne przykłady ekumenizmu
 - opisuje zasady życia duchowego św. Ignacego z Loyoli
- opowiada o życiu i działalności św. Franciszka Ksawerego
- wymienia głównych patronów Polski
- opowiada historię wydzielenie się Kościoła grekokatolickiego
- określa wpływ chrześcijaństwa na kulturę Polski

- przytacza Skład Apostolski
- wymienia przynajmniej trzy prace artystów epoki renesansu
- charakteryzuje pojęcie reformy i reformacji
- wymienia główne różnice między protestantyzmem i katolicyzmem
- zna najważniejsze fakty z życia św. Ignacego z Loyoli
- wskazuje miejsce posługi misyjnej św. Franciszka Ksawerego
- wskazuje rolę patronów w życiu naszego narodu
- podaje najważniejsze cechy Kościoła grekokatolickiego
 - podaje przykłady świadczące o odpowiedzialności człowieka za chrześcijańskie dziedzictwo Polski

<p>Rok liturgiczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> → zestawia wydarzenia biblijne z czasem Triduum Paschalnego → zestawia wydarzenia biblijne z czasem Zesłania Ducha Świętego → angażuje się w obchody roku liturgicznego 	<ul style="list-style-type: none"> → interpretuje historię kuszenia Jezusa na pustyni → zestawia wydarzenia biblijne z okresem Wielkiego Postu → tłumaczy, w jaki sposób w działaniach liturgicznych uobecnia się zbawcze dzieło Chrystusa → interpretuje fragment Pisma Świętego mówiący o ostatnich chwilach Jezusa na ziemi → analizuje fragment Dziejów Apostolskich opisujący zesłanie Ducha Świętego 	<ul style="list-style-type: none"> → opowiada historię kuszenia Jezusa na pustyni → ukazuje związek wydarzeń biblijnych z Triduum Paschalnym → zna znaczenie liturgii Triduum Paschalnego w życiu chrześcijanina → uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego → tłumaczy pojęcie miłosiernego przebaczenia → wyjaśnia związek między symbolem ognia z działaniem Ducha Świętego 	<ul style="list-style-type: none"> → zna praktyki modlitewne w okresie Wielkiego Postu → omawia praktyki ascetyczne w czasie Wielkiego Postu → wymienia praktyki modlitewne w okresie Triduum Paschalnego → opowiada o ostatnich chwilach Jezusa na ziemi → tłumaczy potrzebę jednoczenia się z Chrystusem w tajemnicach roku liturgicznego → opowiada o zesłaniu Ducha Świętego 	<ul style="list-style-type: none"> → podaje podstawowe wiadomości o wielkim poście → wyjaśnia co dzieje się podczas liturgii w poszczególnych dniach Triduum Paschalnego → wie, czym jest miłosierdzie → wymienia dary Ducha Świętego
------------------------	---	---	---	--	---